

ผลข้างเคียงจากกัญชา

THC ซึ่งเป็นส่วนประกอบของกัญชา มีออกาสเกิดผลข้างเคียงที่ใช้บพลันได้ โดยอาจทำให้เกิดอาการเคลื่อน ประสาทหลอน การใช้รังสรรค์รวมด้วยขนาดน้อย ใช้ก่อนนอน และความมีผู้ดูแล

ผลข้างเคียงที่พบบ่อย ได้แก่ ง่วงซึม ปากแห้ง มีนงน อ่อนล้า เสียการควบคุมของกล้ามเนื้อ เสียสมาระ อยากอาหาร

ผลข้างเคียงที่พบน้อย ได้แก่ อาการเคลื่อน ความดันตกเวลาเปลี่ยนท่าทาง เวียนศีรษะ ปวดศีรษะ หัวใจเต้นเร็ว สับสน ห้องเสีย

ผลข้างเคียงที่พบน้อยมาก ได้แก่ ประสาทหลอน หลงผิด ตื่นตระหนก จิตหลอน

ข้อควรระวัง

ผู้ที่มีประวัติความผิดปกติทางจิต ควรหลีกเลี่ยงการใช้ เพราะอาจทำให้เกิด ความเสี่ยงของโรคจิต ผู้มีโรคหัวใจ อาจมีความเสี่ยงเกิดกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด หัวใจเต้นผิดจังหวะ ผู้มีภาวะตับ ไตวาย ควรหลีกเลี่ยงการใช้

“

ผู้ป่วยมะเร็งและผู้ป่วยระยะประคับประคอง
ถ้าสนใจใช้กัญชาทางการแพทย์จะขอรับบริการที่ใด?

ท่านขอรับบริการได้ที่โรงพยาบาลที่มีคลินิกกัญชา
ซึ่งมีแพทย์ทันตแพทย์และประคับประคองเป็นผู้จัดบริการ

”

www.karunruk.org

ศูนย์การณ์ อาคาร สว.1 ชั้น 18 โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถ.มิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40002
โทร.043-366-656

palliativecare@kku.ac.th Facebook Fanpage : KPCKKU

การใช้กัญชา ในผู้ป่วยมะเร็ง และ ผู้ป่วยประคับประคอง

รศ.พญ.ครรภ์เวียง ไฟโรจน์กุล
ศูนย์การณ์ โรงพยาบาลศรีนครินทร์
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
www.karunruk.org

การใช้กัญชาทางการแพทย์และการวิจัย

ปัจจุบันมีข้อมูลงานวิจัยที่ช่วยสนับสนุนการใช้กัญชาทางการแพทย์เพื่อรักษาโรค หรือจัดการอาการ ทำให้หลายประเทศเริ่มมีการปลดล็อกกัญชาเพื่อให้สามารถนำมาใช้ในการแพทย์และในงานวิจัย ประเทศไทยได้มีการผ่านกฎหมายให้กัญชาเป็นยาเสพติดประเภทที่ 5 ท่อนุญาตให้นำมาใช้ในการแพทย์และการวิจัยตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2562 อย่างไรก็ตามงานวิจัยที่สนับสนุนการใช้ในทางการแพทย์มีเพียงไม่กี่โรค/อาการ ยังคงต้องมีการศึกษาวิจัยอย่างมาก โควิด-19 และผู้ป่วยระยะแบบประคับประคองน่าจะเป็นกลุ่มผู้ป่วยที่มีการใช้กัญชามากที่สุด

การใช้กัญชาทางการแพทย์ ในผู้ป่วยมะเร็งและผู้ป่วยระยะประคับประคอง

หลักฐานเชิงประจักษ์ที่ช่วยบ่งชี้ว่าการใช้กัญชาทางการแพทย์ในภาวะเหล่านี้ได้ผลได้แก่

- การรักษาอาการคลื่นไส้อาเจียนจากเคมีบำบัด ที่ไม่สามารถควบคุมด้วยยาตัวรักษา
- การรักษาอาการปวดประสาทเรื้อรังที่ไม่ตอบสนองต่อยาแก้ปวดมาตรฐาน
- การรักษาอาการเกร็งจากโครปลอกประสาಥ้อเต้น (โครน์โดยที่ไม่ไปพบได้โดย)

ยังไม่มีหลักฐานที่สนับสนุนว่ากัญชาสามารถรักษามะเร็งได้ ดังนั้นเป้าหมายการใช้กัญชาทางการแพทย์ไม่ใช่ดูมุ่งหมายในการรักษาหรือควบคุมโควิด-19 ยังต้องรอการศึกษาอีกมาก ดังนั้นไม่ควรละทิ้งการรักษามะเร็งตามมาตรฐานทางการแพทย์ที่ทำอยู่ในภาวะปัจจุบัน

กัญชาที่ใช้อย่างไรในผู้ป่วยมะเร็งและผู้ป่วยรักษาแบบประคับประคอง?

กัญชาเป็นบทบาทในการช่วยจัดการอาการต่างๆ ที่พบบ่อยในผู้ป่วยโควิด-19 และผู้ป่วยระยะประคับประคอง แม้ประสิทธิภาพของกัญชาจะมีถูกต้องไม่มากเท่ามาตรฐานที่ใช้ในการจัดการอาการ แต่กัญชาอาจออกฤทธิ์ที่ช่วยจัดการอาการหล่ายอย่างที่พบร่วมกันในผู้ป่วยมะเร็งและผู้ป่วยระยะประคับประคอง เช่น เบื้องอาการคลื่นไส้อาเจียน วิตกกังวล นอนไม่หลับ รวมถึงอาการปวด กัญชาสามารถมาใช้เสริมกับยาตามมาตรฐานก่อนที่การจัดการอาการต่างๆ เหล่านี้ยังไม่สามารถควบคุมได้ดี การใช้กัญชาอาจช่วยให้สามารถลดระยะเวลาจับเวลาของรักษาได้บ้าง โดยมีงานวิจัยที่ช่วยสนับสนุน แม้หลักฐานเชิงประจักษ์ยังไม่แน่นหนา

บทบาทของกัญชาในการจัดการอาการต่างๆ ในผู้ป่วยมะเร็งและผู้ป่วยรักษาแบบประคับประคอง

มีการศึกษาที่ช่วยสนับสนุนการใช้กัญชาในการจัดการอาการเหล่านี้

- ช่วยเพิ่มการอยากรاحة โดยมีการศึกษาพบกัญชาช่วยเพิ่มความอยากรاحةในผู้ป่วยโควิด-19
- ลดอาการคลื่นไส้อาเจียนจากการได้รับยาเคมีบำบัด
- ช่วยลดอาการปวด แม้ถูกต้องลดปวดจะอ่อนและไม่มีประสิทธิภาพเท่ารากฟืน มีการศึกษาที่สนับสนุนว่าการใช้กัญชาช่วยลดขนาดধาระจับเวลาของรักษาที่ผู้ป่วยที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานไม่สามารถดำเนินการรักษาในผู้ป่วยที่ได้รับยาเคมีบำบัดในช่วงที่มีความปวดระดับปานกลางถึงรุนแรงได้ รวมถึงการใช้กัญชาในผู้ป่วยที่ได้รับยาเคมีบำบัดในช่วงที่มีความปวดระดับต่ำ รวมถึงการใช้กัญชาและยาต้านภัยคุกคามในผู้ป่วยที่ได้รับยาเคมีบำบัด
- ลดความวิตกกังวล
- ทำให้รู้สึกสบาย และผ่อนคลาย

โดยรวมกัญชาอาจช่วยให้ผู้ป่วยรู้สึกสบาย ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย โดยเฉพาะผู้ป่วยระยะประคับประคองอย่างไรก็ตามเนื่องจากกัญชาไม่ถูกต้องอ่อนในกระบวนการจัดการอาการต่างๆ จึงควรใช้เมื่อการรักษาด้วยยาตามมาตรฐานไม่ได้ผล หรือใช้ร่วมกับยาตามมาตรฐาน และต้องอยู่ในภาวะดีและแข็งแรงที่มีแพทย์

ข้อแนะนำในการใช้กัญชาทางการแพทย์

- ความไวต่อการรักษาที่ต้องการ เช่นนำมาใช้ร่วมกับยาคลื่นไส้อาเจียน ช่วยให้ยาเหล่านั้นทำงานได้ดี
- ให้ภายใต้การดูแลกำกับของแพทย์ที่มีประสบการณ์การใช้กัญชา เนื่องจากกัญชาเป็นวิถีทางต่างๆ ที่ผู้ป่วยอาจใช้อยู่ ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลข้างเคียงที่รุนแรง หรือมีโอกาสลดประสิทธิภาพของกัญชาลง รวมถึงต้องมีการประเมินขนาดน้อยและปรับยาซ้ำๆ ภายใต้การกำกับดูแลของแพทย์
- ผู้ป่วยและครอบครัวต้องได้รับข้อมูลเกี่ยวกับ ผลดี ผลเสีย อาการข้างเคียงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้จากการใช้กัญชา
- ผู้ที่ใช้กัญชาไม่ควรขับขี่ยานพาหนะ หรือทำงานกับเครื่องจักร เพราะมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุ

ข้อเสียของการใช้กัญชา

- การได้รับสารบินเป็นสารพิษต่อค้าง เช่นยาฆ่าแมลง ยาฆ่าเชื้อรา โดยหน้ากากไม่ได้ใช้ยาที่ผลิตตามมาตรฐานหรือได้รับการรับรองจากตัวห้าม จึงไม่ควรซื้อกัญชาให้เดินเข้าสู่ผู้ป่วย นอกจากนี้การนำเข้าผ่านทางบorders ของประเทศของน้ำมันกัญชาที่ใช้ในการรักษา
- การตั้งเป้าหมายการนำกัญชาให้โดยหวังผลการรักษาที่ไม่มีข้อพิสูจน์ เช่น การหวังผลการรักษามะเร็ง เป็นต้น ทำให้เสี่ยงกับผลข้างเคียงจากการรักษาที่ไม่จำเป็น น้ำมันกัญชาเป็นยาแผนโบราณที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพของผู้ป่วย รวมถึงทำให้เกิดความล่าช้าในการรักษา
- การใช้กัญชาที่มีส่วนประกอบของ THC ในระยะยาวมีโอกาสพึงพิงยา